

Uit de Oecumenische Nieuwjaarsviering van de drie BEL-dorpen gehouden op zondag 1 januari 2006 in de Sint Jansbasiliek in Laren:

**Stemmenspel: De Herders van Israël
Gevolgd door een korte preek van ds. Arjen Breukelaar**

Uit het verzamelde kerkvolk staan één voor één parochianen op. Ze dragen een protestkarton waarop één menselijke angst staat uitgeschreeuwd van de vele die de westerse mensheid anno nu benauwen. Ze spreken hun angsten uit tot de herders van Israël. De herders zeggen hun antwoorden aan met wijsheden van alle eeuwen op de eeuwige vrede die de hele mensheid boven het hoofd hangt.

Parochiaan 1 (vrouw): "O herders van Israël, wat ben ik blij dat u hier bent! Want ik ben zo bang! Het klimaat verandert, tsunami's teisteren de aarde. Ze spoelen duizenden mensen weg in de grote zee. Aardbevingen storten nog eens duizenden in de afgrond. En orkanen blazen nog eens duizenden weg van huis en haard. Straks breken misschien onze eigen dijken! Dan worden wij weggespoeld en weggeblazen als stof, alsof de natuur wraak neemt op ons, mensheid!"

Herder 1 (man): Kijk ook eens naar de dieren. Ook zij zijn niet bestand tegen natuurgeweld en worden bij miljoenen weggevaagd. Geen leven is bestand tegen de krachten van onze planeet. Maar wij mensen zijn meer dan dieren. Als medemensen worden getroffen kunnen wij barmhartig zijn voor hen. Doe dus het goede en je zult vrede vinden in je hart! Kom! Wees een door God gezegend mens! Halleluja!

Parochiaan 1 voegt zich bij de herders

Parochiaan 2 (man): "O herders van Israël, wat ben ik blij dat u hier bent. Uit u was het toch dat God zijn geliefde Messias koos? David! Vanachter de schapen? Heeft u Davids zoon gezien? Want God!, ik ben zo bang! Mijn privacy wordt van alle kanten aangetast. Computervirussen vreten mijn bestanden aan. "Big brother is watching me". Veiligheidsdiensten speuren of ik misschien een crimineel ben. Overnames dreigen. En dan ook nog die andere economische grootmachten die onze energievoorraden binnen de kortste keren zullen hebben uitgeput!

Herder 2 (vrouw): "God is groot, Allah akbar! Ook ik lijd met jou aan schending van mijn integriteit. Ik word lichamenlijk bedreigd, elke dag en elke nacht. Maar dacht je dat deze tijden slechter zijn dan vroeger? Nee, wij mensen maken de tijden. Als wij goed doen, worden het goede tijden! Laat je dus niet verlammen door angst en zorg voor wat je hebt en wat je bent. Bedenk dat wat wij hebben en wat wij zijn niet van ons is. Het is ons toevertrouwd door onze Schepper. Hoe eren wij die Eeuwige, Schepper van de dagen van alle mensen?
Zing: "Vrede op aarde voor mensen van zijn welbehagen". Wees een gezegend mens. Doe het goede en kom tot ons! Deel je bezit met degenen die je hebt verarmd. En bedenk dat alle mensen net zo goed geschapen zijn als jij. Prijs de Heer, Halleluja!"

Parochiaan 2 voegt zich bij de herders

Parochiaan 3 (vrouw): "O herders van Israël, wat ben ik blij dat u hier bent. Groot bent u, en hoe wijs en vol inzicht in het gedrag van schapen! Ik kom tot u, want ik ben zo bang, zo bang! Ik voel me geterroriseerd. Kwade machten buiten mij maken mij angstig en benauwd. Ik ben bang voor bommen in stations en stadswijken in oproer. Gewelddaden wereldwijd. Wordt het ooit vrede op aarde? Jehoshua! Jezus! U, herders, bent het toch, die die naam in levende lijve hebt gezien op onze aarde: "God redt!""? Verlos mij dan in hemelsnaam van mijn angsten!

Herder 3 (man) Wie een vriend tot vijand verklaart wordt zelf vijand van zijn vriend. Oordeel dus niet. Want met de maat waarmee je oordeelt zul je zelf worden geoordeeld. Hoe ga je om met jouw angst voor bedreiging? Vergeet niet dat je innerlijk een vrij mens bent. Voedt die vrijheid, stem af op de bron. Overstijg jezelf. Wees een gezegend mens: wees barmhartig, rechtvaardig, vol van gulheid, net

als God, wees vriendelijk voor alle mensen, zolang en waar mogelijk. Kom dan nu tot ons, en verkondig met ons de hemelse boodschap van de goddelijke vrede die alle schepsels van God boven het hoofd hangt. Halleluja!

Parochiaan 3 voegt zich bij de herders

Parochiaan 4 (vrouw): "O herders van Israël, wat ben ik blij dat u hier bent. Want ik ben zo bang. Ik ben oud, en ga dood van ziekte en gebrek. En ik mis mijn lieve naasten zo. God doe iets goeds voor mij!

Herder 1 (man): "Dood gaat iedereen, lieve medemens. Alle schepsels. Ja, de hele schepping van God is aan sterven prijs gegeven. Zelfs levenloos materiaal gaat heen en verwordt tot ander stof. Dat is van Gods genade. Geniet dus de dag dat je nog leven mag en van het weinige dat je nog nodig hebt: een helpende hand, een glimlach, dat ene goede woord. Er is een levende gemeenschap om jou heen, die getuigt van goddelijk leven. Wees een gezegend mens: klaag niet, wees niet verbitterd over jouw verleden of dit heden van hier en nu, maar bedenk wat je nog wel kunt om een goede naaste te zijn. Kom dus tot ons, en vind vrede in je hart. Zing met ons mee: "Alleluja!" Want God is het die jou jouw leven gaf. Verkondig zijn Wijsheid!

Parochiaan 4 voegt zich bij de herders

Parochiaan 5 (man): "O herders van Israël, wat ben ik blij dat u hier bent. Ik ben zo bang, zo bang, dat mensen niet meer voor elkaar willen zorgen. Onze samenleving valt uit elkaar. Solidariteit en gemeenschapszin verdwijnen als sneeuw voor de zon. Mensen bestaan nog alleen op hun privé-domeinen, vanachter hun hekken, heggen en muren. En gedragen zich als hun eigen, zelfverzonnen goden.

Herder 2 (vrouw): God, voor wie ben je eigenlijk bang? Dacht je echt dat zij goden zijn? Welnee! Ze geloven alleen in een maakbare wereld waarvan zij zelf het centrum zijn. Maar is dat bij jou ook niet zo, af en toe, misschien een beetje? Maar gelukkig is de mens die zich houdt aan Gods wegwijzing, en die zijn wet overdenkt bij dag en bij nacht! Psalm 1. Lees die Psalm eens hardop!

Parochiaan 5 leest Psalm 1

Gelukkig de mens
die niet meegaat met wie kwaad doen,
die de weg van zondaars niet betreedt,
bij spotters niet aan tafel zit,
maar vreugde vindt in de wet van de HEER
en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht.
Hij zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water.
Op tijd draagt hij vrucht,
zijn bladeren verdorren niet.
Alles wat hij doet komt tot bloei.
Zo niet de wettelozen!
Zij zijn als kaf
dat verwaait in de wind.
Wettelozen houden niet stand waar recht heerst,
zondaars niet in de kring van de rechtvaardigen.
De HEER beschermt de weg van de rechtvaardigen,
de weg van de wettelozen loopt dood.

Herder: Dus zing met ons Gods lof! Hem die jouw lichaam schiep en die jouw ziel hervormt!

Parochiaan 5 voegt zich bij de herders

Parochiaan 6 (man of vrouw): "O herders van Israël, wat ben ik blij dat u hier bent. Ik ga dood van angst voor oorlogen en machtswellust. Ik kan hier niet meer tegen. Al die doden en vermoorden! God, wijs me uw weg naar een beter bestaan!

Herder 3 (man): "Wees gerust mijn ziel. In de hemel is alle strijd al gestreden. Jij bent niet nieuw met jouw angsten. Want angsten zijn van alle mensen: van nu, van vroeger en van later, ook dit nieuwe jaar waarin wij ingaan. Nieuw is alleen wat God nieuw maakt: een vrede die nog geen mens heeft gezien, alleen wij, herders van Israël. Die vrede die al ons mensen boven het hoofd hangt.

Kom dus tot ons, en zie wat wij hebben gelezen uit die goddelijke woorden van over alle eeuwen. En zing met ons "God is groot, Allah akbar, Alleluja, of welke taal je ook spreekt om God te verheffen boven jezelf. God troont op onze lofzangen. Weet je nog? Zijn naam op aarde is "Jehoshua", "God redt", "Jezus"! En wij, herders van Israël, hebben gezien dat God dat doet: jou redden van vreemde machten die jou angstig maken. Jehoshua! Voeg je dus bij ons, wees een gezegend mens, en doe hier en nu wat in de hemel al bevochten is voor jou.

Parochiaan 6 voegt zich bij de herders

Daarna trekken de herders met de parochianen richting de kerststal (links van het altaar gezien vanuit de oriënt), onderwijl een: "Alleluja" zingend. Daar knielen zij neer om "dit Kind" van Naam te aanbidden. De cantorij en het verzamelde kerkvolk stemmen met het Alleluja in.

PREEK

Dat was bij wijze van preek.

Een preek over de vrede die een naam heeft. Vrede die je vindt als je zoekt in oude overleveringen. Achter de woorden die je van oudsher zijn gezegd en die je hebt gehoord. De Messias is gekomen, Gods rijk staat vast, op de aarde geplant als een oeroude boom, die schaduw geeft tegen de zon, beschutting tegen de regen, en die zo hoog in de hemel reikt, dat geen bliksem hem kan vellen.

Gods rijk. Het teken daarvan is een kind, gewikkeld in doeken. De herders van Israël hebben het gezien en het verkondigd. Schriftgeleerden, volksleiders, priesters en profeten. Rabbijnen. En wij horen die woorden tot op de dag van vandaag. Gods vrede staat gewelfd over de aarde, als een bladerdak, als een sterrennachthemel. Dus, mens, wat maak je je zorgen? Waar ben je nog bang voor?

En de naam van dat kind, die vredevorst, is Jehoshua, "God redt", Jezus. Zoon van David wordt Hij genoemd, zoon van Israëls God.

Wij hebben geen betere god te verwachten, geen hogere dan deze, en geen betere vorst dan deze van die naam: "God redt". Hij bevrijdt je uit de angst waarin andere machten, goden en mensen je gevangen houden. Onder zijn heerschappij vindt je vrede en rust na alle strijd in je ziel.

Want laten we ons geen illusies maken. 2005 was een onrustig jaar vol beklemmingen. En heus, zo zal 2006 ook wel weer zijn angsten met zich meebrengen, net als 2004 dat heeft gedaan, net als 2007 ook zal doen. Wat dat betreft is er niets nieuws onder de zon. Het is het woeden der tijden. En dat is van alle eeuwen, zolang er mensen zijn op aarde.

Maar nieuw is dit vrederijk van God, voor iedere generatie altijd weer even nieuw, die regering van Gods Christus. Die is zo anders dan wat mensen gewend zijn van machthebbers en andere goden. Zo zonder enig geweld, louter schoon en goed. Luister naar zijn woorden, zie hoe hij handelt met medemensen. Onverschrokken weldaad, barmhartig, rechtvaardig, liefdevol en gul. Meer heeft een mens niet nodig om puur en waarachtig mens te zijn.

En zeker: het vergt moed, veel moed, om je te schikken naar zijn goede woorden; om te doen zoals Hij. Want we weten hoe men met hem handelt. Maar durf het toch maar, mens, want dan keert zijn vrede in je hart. Dan ben je van angsten vrij, een mens door God gered.

Meer hebben we niet nodig in 2006

Jehoshua, moge Hij ook dit nieuwe jaar weer vrede brengen in onze harten.

Amen